КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Масса а мехкашкара пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІІайн обкома, Нохч-ГІалгІІайн АССР Лаккхехьарча Советен Министрий Советен орган

(С В Е Т)

Орган Чечено - Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР.

ГАЗЕТА АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ № 69 (4369). ШИНАРДИ, 9 июнь 1970 ш. Мах 2 кап.

ТІЕХЬАТЕТТА ЙИШ ЙОАЦА ГІУЛАКХАШ

Юртбоазама къахьегамхошта Іалашмате бехктоккхаме ха я хІинзарьар. ТІайча социалистически декхарашц пятилетка тІехкьарча шера планк кхоачашьяр укх деноех тійша да. МалагІаш да хІана кхаш а хьайбаш а лелдераша эттара чІоагІагІа теркам тІабахийта беза дешаш? Уж дат біаьсти дІайийнача культурашта ша гІулакх дар, хьайбашта мортта доакъар Іалашдар, хьайбай продуктивность лакхъара шерра къовсам боаржабар.

Уж балхаш чакхдоахача Іалашмате дукха да партийни организацей, коммунистий денал ах, боахама коллективаш болх лерттІа віаштІехьбеккха цар низ дІаккхарах тийша.

Вай республика дуккхача юрташкарча юххьанцарча партийни организацеша бокъа организаторски а политически а болх буух деношка.

Хьэзиаргъаъ вай Шелковской районе «Красный пахарь» колхоза партийни организаци. Уккаш тІегІертта къовсам лоаттабу юбилейне шера дІайийна культураш аьушкъаьрь хьайбай продукташ дуккхагІа яхара, пачхаьлкхенга ялат, дулх, шура, фуаш тха доахара план ханал хьалха кхоачашъяра. Укх шера доакъара лаьрхІа шин эзар гектар люцерне дІайийнадар колхозо. ХІана иа сихха чуйийна яккхера чІоагІа къовсам лоаттабу боахама партийни организаце. Механизаторашта юкъе социалистически язь йоаржаьй, дика къахьегарашта моральни а материальни а поощренаш ю, царна ша бытови хьалеш Іалашделта віаштІехьдаьккхад. Итт агрегато хІвалехьа ши эзар тонн гаргга йол Іалашъаьй. Доакъар кийчдеча хьалха латт шоай нормаш дениа 130 — 150 процент кхоачашьяь коммунисташ — комбайнераш Н. Федотов, В. Кнаев, М. Ерохин, кхыбараш. Дика гІулакх ду дІайийнача культурашта.

БІаьстен-ахкан балхаш цхьан комплексах ду Сунженски района Цаца Эскара цІерагІча колхоза коллективо. БІаьсти дІайийнача культурашта маккаш даьхад культиваци яь, оасарах цІенъаьд кхаш. Цудухьа дика детІ даьхь цар.

Цул совгІа дика терко яь кхаш, хьайбаш леладераша. Ялат чуэцара бокъонца кийчо яь, хьайбашта доакъар Іалашдара шерра къовсам боаржабаьб. Керттерча лаькъе из карагІдалара бахьан партийни организаце коллектива юкъера организационнии массово-политически болх дика віаштІехьбаьккха беш хилар да. Ахкан балхашта хетаьь массехкаьза собраценна жиннаьй боахаме. ХІарвие де дезар, иум балха моттиг дІайоазаьйтай, коммунистий влияни йоацаш цхьаккха балх участок йитаьш. СССР Лаккхехьарча Совете хургдолча хоржамашта сийленца илкъадахара къахьегамхошта юкьо шерр социалистически язь йоаржийй. Ахкан балхаш сихен дикен чакхдахара тІабоерзабаь бу агитационно-массови болх къахьегамхошта хьалашка кастта СССР Лаккхехьарча Совете хургдолча хоржамех лаьцна лекцеш еша беседаш, еш ба агитатораш, лектораш. Гойтара агитаця кийчьяй кхашкара станаш, бригадаш, хьатташ. Ялат чуэшара билхаш сихен цІецен чаккхдахара социалистически язь хьалаш белгалдаьд партийни организаце.

Цхьабакъда нитта лелаш гІулакхаш массанахьа. Геттара эсала віаштІехьбаьккхаьб доакъар Іалашдара, ялат чуэша кийчо яра болх Грозненски района боахамашка. Из болх віалла дІабодебаза дола боахамаш ва цу районе. Кхыча моттигашкарчул хьалхагІа кхач укказа ялат. Цхьабакъда цитта из долче цига эшаргйола техника дукхагІа долча боахамашка хІана а кийчъянза, механизаторий кадраш віашагІтоханза, ялат чуэшара плакаш оттаянза я.

Оасарах хьалдикъаьд МалгІабица района «Ингушский» совхоза, Назрани района «Назрановский» совхоза кхаш. ДогІаш делх ихаш йоачаднна бакк дІа тІа а бехкаш багІа цу боахамий кулгалхой, хІаьта партийни организаце инициатива гуш яц. ДІахо ле йиш йоацаш гІулакх да из. ХІанз ехкан эттара деношка деррига ле деза партийни организацеша йоачал лаьттача деношка оасаро къайладихьа кхаш Іошендора, доакъар кийчдара нах сардагІбехара, ялат чуэца кийчо яра. ХІара коммунист декхарийла ва КПСС устово дІалехкхача беса шийгара хьокхам а телаш къахьета, цу гІулакха нах тІехьабехар.

Массехк ди мара дисадац гуракь дийна ялат чуэца долаже. Хьайбашта доакъар Іалашдеца, бІаьсти дІайийнача культурашта гІулакх деча, ва бола ялат чуэцара кийчо еча нийслуш дола цІенхаштара кхоачамбоацараш КПСС райкомий, райисполкомий, юххьанцарча партийни организацей бехкех да. Укх деношка цхьаккха хІама дита йиш яц цу хьакъехьа лоадам болаш дай, аьнна. Деррига ахкан балхаш цхьан комплексах де деза. Боахамий юххьанцара партийни организацеш декхарийла я къахьегамхошта юкъера организаторски массово-политически болх чІоагІбе, кхашка, бригадашка, хьатташка из арбаккха, коллективашта юкъе шерра социалистически язь йоаржае. Къаьстта ховлуш хила деза укх бехктохамерча деношка коммунистий хьинар, денал, цар организаторски говзал. Коммунистий влияни йоацаш цхьаккха балха участок йита йиш яц. Дукха да цу хьакъехьа тийша агитаторий, политинформаторий, лекторий балхах. Цар болх айба беза партийни организацеша. ЛерттІа віаштІехьаьккха юкъейоалаева ахкан а гуйран а балхаш дела моральнии материальнии стимулировани принципаш, шерра пайда эца беза гойтара агитацех, кхийолча политически балха формах. Партийни организацеша теркам тІабахийта беза хьалха латтарий балха опыт Іома а еш из ерригача коллектива балха юкъейоалаяра. Боккхача лоархІаме де ахкан хІара ехкан латташ денна сахьатах бизза пайда эцар. Цудухьа уж дийнахь а буйсах а дертдола хьалаш віаштІехьдалаза деза. Цу гІулакха дика кийчъаь, мел эшар долаш йила еза цхьашкара станаш. Механизаторий бытеии хьашташ лерттІа кхоачашде деза.

Партийни группаш, хІара коммунист юстара дила йиш яц цу кампанена. Цар хьинарех, декъал тийша да пятилетка тІеххьарча шера плани юбилейни декхараш юртбоазама болхлоша сийленца кхоачашдар.

НИКОЛАЕВ Андриян Григорьевич — «Союз-9» яхача космически кема командир.

СЕВАСТЬЯНОВ Виталий Иванович — «Союз-9» яхача космически кема борт-инженер, технически Іилмай кандидат.

В. Мусаэлана суртуш. ТАСС фотохроника.

ТАСС хоам

ОРБИТЕ ГІОЛЛА ЛЕЛА ЯЛХЛАГІА ДИ

7 июне московски ханах 12 сахьат даьнначе хана лаьттанна гонахьа 90-го баьнихабар «Союз-9» яхача космически кема.

Космонавтий Николаев Андриянен, Севастьянов Виталей ялхлагІа бала ди 6 июне 13 сахьат даьнче дене 7 июне Іуйрийна 6 сахьат хьалдаьцца хилар. ТІайнача бала распорядага дахьаш кема экипажо дениш тІайнан сигаларча седкъий зем баьхаб, Іилман медицински эксперименташ яьй.

Радиобувзама соакаш йолча хана космонавташа доклад яьй визуальни земаш даларах хьахиннарий хьакъехьа. Кема лелача наьна тІара планета мокх 80 процент хидала морхаша къайлаьккха я, цудухьа лаьттан цхьайола районаш дукхагІча даькъе зем баккха хала долаш я.

6 июне 18 сахьат гаргга ха яьннача хана Африкана тІагІолла лоаш тІехболаш хьунашта юкъе цІераш яьнна біаргаьйнай борт - инженера Севастьяновна. Цу районе шаьра біаргагуш хиннаб лоа тІаулла юкъе йоаллаш баьде кратер а йолаш бола Килиманджаро аха лоам, Танганьика, Ньяса, Виктория. Клуу кхоаг аха доккхий Іамарч.

Сигаларча седкъий ме даьхача чІоагІагІа лоархІамеча земий хьакъехьа хоам бир Севастьянов Витале. Маьлха сехьарча оагІорахьа седкъий сигаленга хьежаш болаш, космонавташа цунца цхьана зуьра сийрдаьнна Лаьттан оагІув. Къулбехьарча ЖІарга созвездие, Альфен Центавра Бетех, Канобус, Сириус, яха а кхыдола а седкъий. Космонавташа яхачох, Іалашмате хоза хул малх чубузачен хьалбоалачен наьна.

Нийъ беча хана борт - инженер Севастьянов кема иллюминаторий тІеха малагІча хьал тІа я хьежар карт даьккхар. дахьача земех хьахиннарий хьакъехьа хоам бир цу къа листей телча центрага.

ЯлхлагІча ден медико - биологически программа даькъе доаял дохдача хьалашка лоархІамеГІара биологически процессаш Іомаяр дукха эксперименташ яьй, хІаьта нитта пхьерсий пхьидий низ теххаб. Шоллагіола эксперимент яь космически никъ беча хьалашка сага дегІацарча пхьидий низ хетаргахьа мелаб хара даниш гуьар дукха. Хьайнйцача, телеметрех йолча медицински даннеша а хІаьта нитта экипажа членаша йолаш а, віаши медицински тІехьожам лоаттабаь хьахиннараша я хьакъехь, космически никъа факторашо еш йола воздействеш космонавтшам дика лоаш хилар. балха хьинар лох ца луш хилар. Кема командира дега пха минута 69—72-зза, борт - инженера — 64—66-зза тохалуш хилар, шинна а космонавта минута 12-зза садоаих.

Мкашкарча цІий низ Николаева 125 'на 75, Севастьянова 100 на 70 миллиметр ба ртутин такилгатІа. Телеметре даннеех кема отсекашкара микроклимата параметраш ераш я: температура — Цельсе 22 градус, давлени — ртутни такилга 830 миллиметр; кислородени углекисли газен парциальни давлени а цунга хьежа ртутни такилга 196 а 8,5 а миллиметр я.

7 июне московски ханах 13 сахьати 40 минути яьлча никъ беча воархІагІча дийнахь радиобувзама эттара хьалхара сеанс йолаенной. Кема командира Николаев Андриян Григорьевича хоам баьб, кема экипажа сахьале дика а я ертІарча балха ден программа кхоачашъе йола а кийчай аьнна.

Пхе шера план — ханал хьалха!

ТКЪО МИЛЛИОН ТОНН МЕХКДАЬТТА ДАККХАРА

Нохч-ГІалгІайчена мехкдаьтта доахача районашта юкъе къаьнагІ йолча Октябрьски районе мехкдаьттахоша дукха хайоашаш тІехьийхар республикера беррига мехкдаьттахой «Грознефть» объединене 1970 шера закха лоархІа 20 миллион тонн мехкдаьтта сихагІа даккхара къовсам лоаттабе. Ше хьахилча дениз «Грозненски мехкдаьтта доахача промышленносто кхэал мехкдаьтта даьккхадац.

Мишта къовсам лоаттабу из инициатива дІайоланьча управлене промыслашка ткъо миллион тонн мехкдаьтта даккхара? Цу даькъе яхье баьнача «Октябрьнефть» НПУ мехкдаьттахоша доакха къахьегама толачаш лог гІоздоахаш да. Мехкдаьтта даккхара пхе бетта план 114,8 процент кхоачашъяь цар. Мехкдаьтташ къайоагІа газ яккхара пхе бетта задани 102,2 процент кхоачашъяьй, планал совгІа яьккхай пхьа миллиона 25 эзари кубически метр газ.

Хьадоаккхача мехкдаьттатген тазаген дІабода мах планах лаьрхІачул 7,4 процент лохбаьб. Из бахьан долаш пачхаьлкхена хинна пайда 155 эзар сом да. Къахьегама оасарле лакхъяра бий бетта задани 11,2 процент тІеххоачашъяьй мехкдаьттахоша.

ШагІа-цегІа хьахиннадаш уж къахьегама толамаш. Цул керттерлоа да хьинари низ кхо ца беш болхлоша, инженерно - технически болхлоша, къахьегар, - къахьегама оасарле лакхъерйола дукха кердадараш производствана юкъекхахьар.

Тха мехкдаьтта промыслови управлене йоккхий перспективаш я. Ер шу чакхдалалехьа планал совгІа оаха доаккхаргда бІаь эзар тонн мехкдаьтта, 1975 шерага кхачалехьа хьадоаккха мехкдаьтта кхоаз совгІа дукхагІа хургда. Цох тхо лоархІадергхилер дукха ва йоапиаш гучадаьннад, хІана яьлча мехкдаьтта доалла керда моттиг кораьй тхона. Цо къаьгга хьахьсех хІанз а тІайоагІача хана а сихагІен кІоаргагІен буруш тоха дезалга, ловший яьлча лаьттаа гандаш гучаяхара кІоаргагІа детта деза буруш.

Шератара шерага дукхагІа хул хьадоаккха мехкдаьтта, цунца цхьана чоалханегІа хул мехкдаьтта даккхара, из хьагул а деш дІадахьийтаза, мехкдаьттаца хьайоагІа газак пайда эцара биджаш. Станцеша ... мехкдаьтта ... скважинашта метта хІана йолаш а лаккхе дебит йола мехкдаьтта кІож етта скважинаш. 600 атмосфер давлене яиз лоаш йолча фонтанни арматура кийчъяьй уж. Автоматизировании группови замерни сепарационни установкай копмъосталца цхьан турбе чу гІолла мехкдаьттен газ хьагулъир чІоагІа пайдане гІулакх да, хІана яьлча ишта хьагулдаь мехкдаьтта дикалга диллача дунен дикагІйолча стандарташта юкъедоде. ХІанз дукха балхаш де лоархІ мехкдаьттана хьайоагІача газах дукхагІа пайда эцара, цу даькъе дукхагІа хулийтаргьи сепаратораш, компрессорни станцеш, газопроводаш, газ йоккха установкаш, кхыяраш.

Гойт - Корт яхача мехкдаьтта доалача моттиге XXIII-ча мехкдаьтта тІоалашка лаккха даелени йола газ чуахийтар санна доле бехктокхаме балхаш да хІана «Октябрьнефть» НПУ мехкдаьттахоша кхоачашде дезаш. Цу гІулакхо дукхагІа хулийтаргда хьадоаккха мехкдаьтта, цул совгІа дукхагІа хургба мехкдаьтта лу пайда а.

МалагІа торонаш я тха планаш тІайча социалистически декхараш кхоачашдара? Керттерча даькъе из тийша да болх беча скважинашкара дукхагІа мехкдаьтта даккхарахи буруш теха яьнна мохкдаьтта кІеж етта скважинаш дукхагІа хилийтарахи. Из дика кхетаду бурувдеттараша, мехкдаьттахоша. Укх шера Гойт-Корт яхача моттиге буруш теха йисте а яьккха мехкдаьтта даза йоалаллалехь ... кхо скважина. хІанз тІедоагІача шера ... болх бо ... скважина. Ховш махиллара кердача буруш техача скважинаша болх беш йолча скважинашкара кІезигчуш лаьтта мехкдаьтта юхе метта а уттадеш дика дукхагІа хулийт хьадоаккха мехкдаьтта. цудухьа чІоагІа лоархІаме да шина ханнахьа кара а еэзаь, тоххама малоаи скважинаш болх бе йоалалийтар. Цу гІулакха чІоагІа новкъарле ю керда майдаш карагдара шин ханнахьа проектносметни документацеи ца хилар. Масала, Октябрьски районе мехкдаьтта доаккхача моттиге проектирована е йоланьй 1967 шера денз, хІаьта а хІанзалца хьа кхоачашъянза я проектни задани.

Буруш теха йистейоах скважинаш дІахо дукхагІа а хургба буруш теха йистейоах скважинаш, уж наравзае эз, цунца цхьана ханнахье болх бе йолалийта эз уж. Цу гІулакха бокъа бехктокхам тІалатт «Октябрьнефть» НПУ инженерно-технически болхлошта.

Болх беча скважинашкара хьадоаккха мехкдаьтта кІезиг ца далийтара эксплуатаци ира технологически режим массаза а нийсъ лелае еза, шин ханнахьеи дикен чакхдахе деза ремонтни балхаш. Оаха хьадоаккха мехкдаьтта совдуча дукха геолого-технически мероприятеш чакхъяла чотах, болх беча скважиний фондах дикагІа пайда эцарах, нахйоаха организационни мероприятеш кІезигагІа хилийтара чотах. Уж балхаш тха управлене дика кхоачашду. Укх шера тха управлене чакхъяьккхай 27 геолого-технически мероприяти, ... хьадоаккха мехкдаьтта. Лаьттан кІалха скважинашта ремонт йоа балхий пхе бетта задани 123 процент кхоачашъяьй. Яьа ремонтах 90 процент лаьрхІачул сихагІа чаккхьяьккхай. Из бахьан долаш нормах болх ца беш хила езар ялх скважина йолаш хІанз цаІ мера ю.

Ишта болх беча тха мехкдаьттахой коллективо дика кхоачашду «Производства резервах пайда эцаш тоаларах хьалха боахаме экономе режим чІоагІъяроех хьакъехьарча КПСС ЦК, СССР Министрой Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо тІа белгалдаьха декхараш.

А. ВАЙНШТЕЙН,
«Октябрьнефть» НПУ производственно-технически отдела начальник.

Грозерча «Электроприбор» заводе дикагІа болча производственнех цаІ ва слесарь Виктор Леонидович Крамаров. Шин балха нормаш тІеххоачашъярал совгІа говза агитатор а ва из. Беседаш еш дукхагІа теркам тІабохийт агитатора кастта вай мехка СССР Лаккхехьарча Совете хургдолча хоржамех лаьца йола материалаш дІабовзийтара.

СУРТА ТІА: (аьрдехьара аьттехьа) укх шера дукхьашка кхаж тоссертболча Б. Надыкоца беседа еш ва В. Крамаров.

Д. Васильева сурт.

ХОРЖАМАШТА НАКЪАДОЛХАШ

ХАРЖАРХОШЦА БОЛХ БУ

Грозненски вагонни депо 50 совгІа болча агитатораши харжархошта юкъе кастта Лаккхехьарча Совете хургдолча хоржамий хьакъехьа беседаш ю, лекцеш еш. Къаьстта теркам тІабахийтаб КПСС ЦК Кхайкарала. Массалена дІабовзийт депутаталла харжа оттавьча кандидата вахарен къахьегамен никъ.

Беза хьаший бий тІаэ харжархоша агитатораш нормировщица Матросова, вагонашка хьежар Матек, автотІахьожаме пункта бригадир Бобров. Цар харжархой дукхача хаттарашта жопаш тел.

КІезига болх беш агитпункта заведующе ков. Балчинкца. Хоза кийчъяьй агитпункт чуйола помещени, тайп-тайпара плакаташ доахк пенех. Безам болчоа деша литература, керда газеташ да. Укх деношка «Даим дийна образ» яхача темах лаьца сайре хилар агитпункте. В. И. Ленина вахарахи балхахи лаьца яр из.

Укх деношка тепловозашта профилактически хьажар дІакхухьача цехе собраце хилар. Советски махка карагІдийнна доккхий гІулакхаши хьалхашка латта декхараши белгалдоах КПСС Центральни Комитето ший кхайкарал тІа. Цуьна доккхал ду вай, бакъда кхоачамбац. ДІахо йодача хане кхы а оасарегІа къахьега деза. Къаьстта хьнаре къахьега деза кастта хургдолча хоржамий сийна совгІат кийчдара, аьлар мастера гІонча Н. Новиковске.

Са бригада, аьлар цо, дош лу хоржамаш хулача дийнахь бетта задани кхоачашъе. Ишта сменин нормаш 130 процентал кІезигагІа кхоачаш ца е, аьнна, цоаш деина дош сийленца кхоачашдеш хьабоагІа слесараш коавъостий Минько, Табунщиков, Боков, Чигрин, гІонча болхло Смиркова, кхыбараш.

Г. АНОХОВ.

ДИКА КИЙЧБЕННАБ

Карабулакера № 10 йола агитпункт хоза кийчъяьй. Оттаьча графикагІа, дежурство дІакхухь агитатораша. Іуйра дена сайрийна 5 сахьат даллалца болх беш я агитпункт. Харжархой списаш оттаьь яьннай. Цхьаккха саг вицалийтаац. Деша тайп-тайпара литература, керда газеташ, журналаш, лоаза шашкаш, шахматаш я. Цул совгІа беседаш ю агитатораша харжархошца. Масала «Конституци — керттера закон», «СССР Лаккхехьарча Совета хоржамий Положени», кхыча темаех лекцеш йийшай П. Шмыгина, А. Гайдина, кхымар.

В. МАЛЬЦЕВСКИЙ.

КАРЕЛЬСКИ АВТОНОМНИ РЕСПУБЛИКА — 50 ШУ

СИЙЛАХЬА НИКЪ

Езача юбилейна — Карельски АССР хьаь йоазтке итт шу дизарнен республикана Октябрьски революце орден яларцен болхлой, колхозхой, интеллигенция, беррига къахьегамхой чІоагІа даькъала еча шоаш КПСС Карельски обкома, Карельски АССР Лаккхехьарча Совета Президиумега а Министрий Советага а моаршал дахьийтад КПСС ЦК-ас, СССР Лаккхехьарча Совета Президиумой СССР Министрий Советой.

Карельски халкъега йоах моаршал гІа, вай мехкарча деррига халкъашка а санна, ший социальни къаман кортамукъале кхьачай Сийлахь - Йоккха Октябрьски социалистически революци бахьан долаш. Карельски автономни республика хьаьр айхха пувзадена да карельски халкъа кхел чІоагІа тержаьеш, Карелена социалистически эргало яра лаьцъяш белгалдеча иккъарчал доаккхаш дакъа доацаш хиннеча В. И. Ленина цІерца.

Коммунистически парте кулгалца сийлахь исторически никъ хьабенаб Карельски АССР къахьегамхоша, шоай са ца кходеш къовсам лоаттабаьб цар Советски Іадал оттадар духьа, революцеца карагІдаьннараш турпалаша санна лорадаьд граждански тІемен кхьча мехкий интервенцех шерашка, шоашкара доаггІаш дола дакъа лаьцад вай мехка социализм хьалъяра гІулакха юкъе. Кареле халкъо йоккха патриотизм, кьонахчал, турпалал гойтай немцо - фашистски гІаьрахошта духьала лаьттача Сийлахь - Боккхача Даьй-мехка тІем тІа. ХІана коммунизм хьалъяра плакаш кхоачашьеча юкъе хьинаре дакъа доац республика къахьегамхоша.

Карельски АССР экономикен культурен тоалларо, йоал дІаьэ моаршал тІа, къаьста хьахьокх, ленински къамий политика, советски общественни пачхаьлкхени строй, вай сийлахь - йоккхача Даьхен халкъий доттагІал толар.

КПСС ЦК, ССР Союза Лаккхехьарча Совета Президиуме СССР Министрой Совета чІоагІа дог тийша я Карельски АССР къахьегамхоша областной партийни организаце кулгаца коммунизм хьалъеча керда толамаш доаккхаргхьарах.

(ТАСС).

БАШКИРСКИ АССР. Нефте табие маьлара продукции — спирт, полиэтилен, синтетикин каучук, ацетон, фенол, кхи дуккха ерриг — аренаш башкирски мехкадаьтта химин дукхаьнца болча синтетически спирт доьккхина Уфински заводе.

СУРТА ТIА: газ оцучу цаьнан установкаш.

Б. Клопиненан сурт. ТАСС фотохроника.

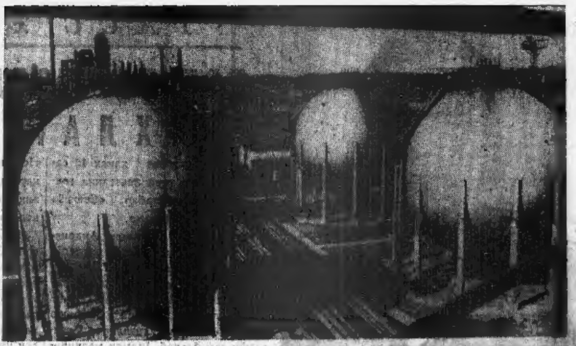

ПАРТИЙНИ ВАХАР

БАЛХА ТОЛАМ БОАККХАР АКТИВ Я

Зандак Ножай-Юрта районан зерне тахналарча юртех цхьа ю. Шен ораIорахьара тIаьоадаш шен элкъ ба цуьн. Шаьхьа а лоамаш ба. Царех цхьаъ ...

Тха «Газ-69» диэшна тIаьхьаш даккхина урагIа йода. Нитте дукъ тIа хьалтIаьдьахо тха. Уьдаза ку сакьета бIаргадейра тхона цьан кхаэт.

ДIадоладу Гагарина цIерачIа ... Кхоъна ба бIаьни бола цах. ... Тхьаьна деллало ... кхоьма диканена.

агронома Зеадиева, ... Катаровас, юрта культуре цIен директора Аиаева. Уж беседаш хуа болх беца хене а. ... хIама хууш а, сайрийна болх чакхбаьлча а. Мах ... тIера а ка боехаш. агитатораша нерга дIадовайт юрта, районе, республике, мехка, дуьнен тIа хуллу нерда хIумаш.

ХIаьта сайрийна болх олуча неке культура ЦIерIара агитпунктехах хьалйина хуа. Укхаза цу хулаш цкъахкха а меропринтия тематически литературине сайрераш, художественни самодеятельноста концерташ, ... политинформаци, художественни, документальни фильмаш ...

...

В. ФЕДПРОВ.

ДЕШАРА ШУ ЧАКХДАЬННАД

...

Н. БОЙКО,

КПСС Малгiобека горкома политически дешара кабинета заведующи.

ХЬАЛХЛЕ КОММУНИСТАШКА Я

...

я. Парторганизаца болх дуккхача даьхьа цуина керте латтача сагех тийша ба. Солтаев Хьамзат Халидович хIанз а кьоне ва, 1962 шера дена КПСС член ва. Баьхьа партийни производственни балха тIеъ де лаьрхIар кхоачашде гIерташ хиларга диллача нуьнах хьага воаIаш къахьегаш ва. Хьамзат ше хьатта заведующи ва, цуи белха тIехь бокъонца йола порядок а цIена а я. ... 1969 шера ... Семновски юртбоахама техникум агрономе специальность а Iомаеш.

ХIаьта хIанз Горски юртбоахама институтя агрономически факультета студент ва Хьамзат.

Шоай партийни тхьамадага хьежжа хила я цунгара хьоккам воа а гIерт берригa коммунисташ. 14 коммунистахи КПСС членалла волча кандидатехи бархI сайрийнарча школе деша вагIаш, шиъ юртбоахама техникуме, шиъ юртбоахама институте дешаш ва.

Парте кугIараш шердара бо-...

...къостий ба. Масала, КПСС членалла кандидат волча К. Тутаева балха норма массехь а тIехкхоачашъю. Кхай тIа культиваци еш по хIара деника норма 15 гектар мара бошача, 25—27 гектар чакхйоакх. КПСС членалла бола кандидатiи парте членалла бихара парех хIаранена тIачIоагIаьеч коммунист. Масала, КПСС членалла волча кандидата А. Букулоена тIачIоагIаьеч коммунист Г. Г. Жуков. Цо хьеа парте членалла вола кийчлучоа КПСС Устави Программа.

Цеховой партийни организаце хаддаьна йоакхо ю производственни балха, юрта боахама бал-...

...дуьц хьалха хиннача собрание решени миштa кхоачашъйой. Баьхьа де партийни собрание решени кхоачаш ца еш цIеккха а йоасац.

Цеховой партийни организаце боккха теркам тIаьохийт кадраш каржара. Уж балха тIа хIаьнта нийсъяра, царна кхетам белара. ХIанн цхьаккха а участок ца коммунисташа хьалхле ца лела еш. Из гуш да цу партийни организаце производственни бригада гIулакхашка а. ДIадаьча 1969-ча шера цо эттача шера гектара тIера лоархIаш 10,8 центнер илат дьаьккхар ю, колхозе 8,8 центнер мара ца яьккхача.

ХIанн цу бригадахарча 4590 ...

... Уктаза хьахкем луш бола бир. хьалхле а лелайир коммунисташа.

Кхаьцка болх беча къахьегамхошта кхетам балара йоккха теркко ю партийни организаце. Кхай тIарча стане шIе уголок я, гойтара агитаци я.

СССР Лаккхьарча Совета деча хоржамашта накъаболхаш цеховой партийни организаце коммунисташа шоаш тIайийна доккхий социалистически декхараш сийленца кхоачашду.

Э. КАБАРДИН,

КПСС Грозненски района инструктор.

ГОСПИТАЛЕРА АГИТПУНКТ

ТIемай ветеранаша шоай ... наш эзаю укх госпитале. Вай республикера меттел ХIирашкахьара, Дагестанера, Чечашкахьара, кхычахьара а чиехой ба Грозненски тIемa госпитале дарбаш деш.

Уж массаьа а хоржахо ва. ХIаьта депутаталла кандидаташта тIехьа кхаж тоссаргба мерех хIарахе № 42 болча хоржама участке.

Дукха болх ба укх лоархIамеча пеношка цу участка агитаторий бе безар. Хоржамех йола положени дIайовзийташ, хоржаелоштe кандидатех лаьца дувцаш, миштa кхийоле тайп-тайпара мероприятеш чакхйоахаш хуа агитатораш. Шоай декхарош лезза кхоачашдеш ба агитатораш — лоаш К. А. Арзуманян, Р. Д. Коченова, медсестраш Л. Г. Сергеева, Т. Н. Пзаченко, О. М. Арахелян, кхыбараш.

Боккха агитационни болх бу госпитала клубе болхлоше а. Дукха ха йоаццаш цкъаза хилар «Вай Советски конституци», «Советски хоржама система — эггара демократически яр» яхе беседаш. Дукех хеаннъашта ...кхолча лах лекци йийшар.

Харжархошта хоазахеташ да каст-каста цкъаза худа В. И. Ленина цIерагIа культура Дворца художественни самодеятельноста концерташ.

С. ВОРОНИН.

ТIехьаюса предприятеш хила йиш яц

АХ ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЕ

...

1970 ШЕРА ПРОДУКЦЕНА РЕАЛИЗАЦИ ЯРА ИХЕ БЕТТА ПЛАН КХОАЧАШ ЦА ЯЬ ПРЕДПРИЯТЕШ.

Предприятеш	директор	парторганизаце секретарь	план кхоачашъяр процентаца
Новогрозненски мехкдаьтта чеккдоеха завод	В. Г. Калиний	В. С. Кравцов	99
ГIишлон материалийн стройиндустрен Аргунски комбинат	Н. А. Волобуев	Н. Н. Нефедов	49
Малгобекски кирпичаш ю завод.	А. М. Алероев	З. К. Эржейнова	98
Назрановски трикотажни фабрика (хьалха хинна директор)	А. В. Шалиев	Н. А. Умаров	53
Кога гIирс бу фабрика	В. К. Полянский	В. С. Агабеков	96
Самашкински консервни завод.	А. Б. Бакриев	Н. В. Астрединова	81
Сунженски маслосырзавод	С. М. Шадиев	А. У. Алиев	97
Грозненски гормолкомбинат	Ю. А. Ахвердян	П. И. Филимонов	96
Назрановски мельзавод	В. В. Ужахов	Х.-В. Н. Майсигов	98
Новогрозненски чхьагIер доаккха пункт	В. Мунаев	В. Насуханов	98
Ермоловски леспромхоз	А. Я. Марзиев	Д. С. Дашаев	94
Сунженски леспромхоз	М. Ф. Воеводин	А. И. Цуканов	97
Наурски мехлесхоз	П. А. Тапсиев	А. К. Безак	96
Грозненски «художник» фабрика	В. А. Мирзоев	М. И. Лаув	96
Ачхой - Мартановски райпромкомбинат	Б. Б. Цечоев	С. Тулаев	94

КХОМБАР— ХIАРАНЕ ДЕКХАР

ЛАЬРХIАР КХОАЧАШДЕРГДА

«Производства резервех пайда эцаре тоадараи ялкъа боахама экономе режим чIоагIъяраи» бола КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК ... Грозненски вагонни депо коммунистически къахьегама коллектив. ...

... карчем шоалагIчен квартала чаккхьа езаш я 40 мероприяти. ... электроэнерги.

... хьегама оасарле лаккхьара бола мероприятеш 12 пунктах латт. ...

...

М. ИЛЮЩ,

КПСС Грозненски горкома инструктор.

ХЬАЛХА ЛАТТАЧАР ГIУЛАКХАШ

Вай республикин лоархIаме объекташ хьалъеча, къастта нах чубаха цIенош хьалдеча эша материалаш IалашъеШ ю Грозненски аьшкбетона конструкцей завода коллектива. ГIишлошъерий хьашташ диэза кхоачашдарна доккхий социалистически декхарш тIеийцна по пятилетка тIеххьарча шера. Укх шера план 25-чу декабре кхоачашъе, шера планах лаьрхIачул совгIа 320 эзар сома мехала аьшкбетона изделеш, маркхал, бетон арахеца, къахьегама обсарле цхьа процент лакхъе, 40 эзар киловатт-сахьат электроэнерги, 250 тонна доьгор кходе социалистически декхарш тIеийцинадар завода болхлоша.

Миштa кхочушду цар шоаш тIеийца социалистически декхарш? Доахачa къахьегама толамашка хьежача гуш ду цар уж толамца кхоачашдергхилар. Товарни продукци арахецарех продукцена реализаци ярей пхе бетта Iалак хаьнал 5 дa хьалхa кхочушйир завода коллективо. Планах лаьрхIачул совгIа МалгIабикера газобензинови завод, Гудермесски синтетически каучуки завод, кхийола промышленни объекташ

республикерча районашкa нaхa чубаха цIенош хьалдеча дIадахьийта кийча продукци 245 эзар сома мехала я. Къахьегама обсарле лакхъяра шера тIеийна хиина социалистически декхарш тIехкхоачашдаьд цо.

Цхьа бутт дIабаьккхабад заводa коллективо бетта план тIехкхоачаш па еш. Апрель бетта план 122 процент кхочушдаьнд цо, хIаьта дIабахача бетта задани а ниттa тIеххкхоачашьнй. Уж толамаш кхы а лакхдеш къадьег заводa болхлоша СССР Лаккхехьарча совета хоржамий денна къахьегама совгIат кийчдара. Цу даькъе кьаржача социалистически яхье хьалхa латт къона специалист Корольков Вячеслав Иванович керте латтачa шоллгIачa цеха коллектив.

Укх тIеххьарча массехк шера заводи цекашта, участкашта юкъе кьаржача яхье массаза а хьалха латташ хьийоагIа из. Юкъера лаьрхIача хIара бетта цеха болхлоша арахеца еза аьшкбетона изделеш 3200 кубически метр я, хIаьта цар арахец 3500 кубически метр аьшкбетона изделеши 270 кубически метр бетони.

Шa-шегIа хьадулаш дац уж къахьегама толамаш. Цун вертера бахьан дa къахьегам нийса вIаштIехьбаккхар, къахьегама овсарлен арахецана продукци дикала лакхъяра, цунга дIадодар кIезигагIа хилийтара дукха кердадараш производствана юкъехкахьар. Цеха хIара участкара къахьегам Iалийа ларда тIа вIаштIехьбаьккхаб. ЛоархIамегIарча участке лaтт коммунисташ, йоккха баха опыт йолa производственникаш. Цехерча 11 бригадах хIара бригадас лакха толамаш шоллагIча дийнахь дIаяздеь хул хьоккама Доска тIа. Нагахь моллагIа бригада массехк дийнахь тIехьаюсаш хуле е бриг еш моттигаш нийслойя цун бахьанаш тохк цеха партийнни профсоюзни организацеша, хьалха латтарий мугIарашта юкъе из ккийтарa эшаш долa новкъостал ду. Миштa цар къахьегар бахьан долаш цхьаккха бутт хиникбаз уж тIехьабусаш, бутт болaлуча хана оттаяьча графиках гIишлошъерашта эша материлаш цар дIа це йохьийташ.

Коммунистически къахьегама сийлен цIи яккхара тIехьа а чIоагIа къовсам лоаттабу цеха болхлоша. ХIанзлехьа из сийлен цIи а ьаккха цуи сий лакха лоаттадаш я коммунист Е. И. Бабенко керте латта арматурщикий бригади Р. Рябовас кулгалду моторист бригадеи. ХIаьта коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи яьккхай бIаьш болча арматурщикаша, бетонщикаша, электросварщикаша, кхычар. Цу яхье яьпача бригадаши доахача толамий хIара бетта итогаш ю, маьлхара моттиг яьккхаьа бригадана хьожаю лоарда кара тела. ЦIе яьппе. ХIаьта кхаь бетта хьалхара моттиг дIа ца хеза цунна хьожаю ирчан приз, ниттa цунна лу профсоюзни заводской комитето санаторе е салийача цIагIа сапIа ваха Iaк болуш путевка. Бригадо из хьожаю дикагIа болча болхлочоа.

«Производства резервех пайдаэцар тоаддаре хьалха а бовзаме, экономе режим чIоагIъяреца хьежкъехьара КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо дог раьза дийна тIаийцар цеха болхлоши. Производстве керда резервий гучанхара, меттал, электроэнерги кхоара дукха лоархIаш хьалийтa хана. Хьалхa дIахкхьа хана арматура хийтьнейъ, арматурщикий отрядиш дIакхуьвеш. Цу гIулакхе дукха уьла йир цеха болхлоша. ХIана уж вIашагI а хетташ арматура хьаю. Цу гIулакхо шера 50 тонн меттал кходе вIаштIехьдоалийта. Сваьк а тIехьа дукха моттигаш нийслора арматура хьеш йола вытяжной станок еха латташ, бетта цигь тоас езаш хулар из. хIаьта цу станока тIа къахьегаш вир вну болхло. Рационализаторе ениача предложенех хийцар станок. Из бахьан долаш кхачадоа балха ваха йиш йолаш цу-мранаьлар шк болхло, дукха кхоабалха ха, хIана яьлча ялх бетта ремонт ца еш болх бу станока. Цул совгIа кхоау яттам тоннаш меттал. Уж сaпина болаш мероприятеш кхы дукха а чакхъьякхай цигa укх шаьшьрий хана.

Ниттa дика къахьегаш а дукха иаь лелаю В. М. Литвиновас кулгалдечa № 3 йолча растворобетонни цеха коллектив. ХIара сменах нормаш 125—130 процент кхочушдьеш хийнаре къахьег лозировщикаша ии. Верщинскаяс, Сулеймановаc, Дaудовас, кхычар.

Б. КОСТОЕВ.

МАССАЗА А ХИЙ ХУРГДОЛАШ

Кастъкаста колонкаш чу хий доаццаш бус Назаран районa ТIей-Юрта баха нах. Цхьа ди, шин ди а доаккх цо лакъе. Наьор цкъа йоккхеш, цкъа эIамгеи хилараx каст-каста йок насос.

Из гIудака тоаде лаьрхIаа укланзерча «Октябра 40 шу» яхача совхозо. Укх деношка юртсовета исполкома зданеца юкъе хIирана чу бIаь-бIаь тонн хий чудола ша емкость аIлургьа 22 метр лакхaлa сомачa турбех яьча вышкаш тIa. 270 эзар сом ахча хьожадаьд совхозо уж дIаоттае.

Из болх чакхбаьлча хила лесет де лазерадеI бахача вайна. Наьор массахана а цхьатарра хурга, тIаккха насос йохаргьац. Йоаг а бIаргха юрта кхаь-дин дийнахь тоъаал хий хургда цу емкосташ чу.

Вышкаш дIаоттаерши ба «Чечингводстрой» треста № 1 йолча ПМК болхлой. 12 сог чуноагIа бригада я из, Анулечко Рамзанa керте а волаш. Дукха къахьег цар. Цу тIа чоалхаьо болх а ба бар. Вай республике эггара хьалхa оттаеш я уж емкосташ цу сомача турбех яьча вышкаш тIa. Кирпичех хьабора уж хIанзалца.

ХIано цхьаь хьаькьал доача ст та дагадохад уж кхыча тайпара а. Цар автор а укхаь ва — инженер Ибрагимов Заинди. Цун проектан хьалхе доаддий уж. Кирпичех яьчул чIоагIагIеи тешаметIен уж йола гучадаьнна проектни институтди тоIкама комиссенех.

— Цу тIа,— йоах Заинди, — нигаь санна кирпичех ца баена яи хьача кхы а 12 эзар сом хьагIадоагIар совхозаcа. Дарегіа а сихагIа а хьадъю уж вышкаш цу, кердача методах.

М. ГИНЗАЕВ.

СУРТА ТIА: хьалъяоттое вышкаш нийсьеш бойла болхлой.

Автора сурт.

ЗВЕНЬЕВОИ ДАГАБУВЛ

ТIЕХЬА ЎСАРГВАЦ

Ер юбилейни шу лакхача хьоькхамаша белгалдаккха лаьрхIед аз а. Аз дика Iомаьнй лаьтан «оамалаш» айса звеньевойл болх беча укх массехк шера.

Нагахь санна дко даь шу хьалха тхоай цIи хезача коартолаш лелаеча Албогачиев АртагIа яхье вала соца йьняв со тIа хьийхача, дег тIара ях аз, йохарг яр со, шекваргвар. ХIанз цунца яхье валлал низ, опыт хет сона сайга. ДIадахача шера цо 180 центнер клейир гектара тIа, аз — 155. Цу шера айса ца деш дитар фуд хов, уйлё яьй, кийчо яьй. Цудуьне «Сердало» газета оагIонаш тIа гIолла цо се ахье тIехьехар дег тIара раьза а волаш хьатIалоац аз.

Ниттa сай гектарех се тайша хIанав а арга аз. ДIадахача шера гуйран дена цунна Iунал деш хьавоагIа со. Хьувкъам чуоцаше а кIоаргта ахьа Iодилар лаьтте, дIаьжача Iаина хьевьдир. ТIаккха бIаьсти, лоисара додаше, цIаькха а аьха, кIаьдаь «кхачийташе аллийтар коартоло лоаргIо», цо эIирг тохаргдола йIохал отталца.

Къаьстта уйла тIаяхийта хержар аз дIаюа коартол. Лерар довллар, эсала яр кIоага чу кхийтанзар. Айсе ник хьа а кхувлаш се тIа а хьожаш хержийтар аз уж. ХIана аьлча лаьтта мелла кIаьда, хьаьив хиинадар, Iе дукха цунна Iунал даьдар нанна керхIаш бола хьувкъам хургбац фу во хуле. Из бакъдар ширача хина деназ взерхоашта ховш хьадоагIаш дa, цхьабараш цкъаза Iе яха дукха теркал ца дой а.

Сай йолаш йола опыт, говзал тIаяхийте мугIараш нийса, боарамах кIоаргал долаш дIайийра аз уж цу культура агротехника бокьонаша эггара дикагIа лоархIаш долча деношка, СалоIам, сакъердам, ваб тIехьашко тетта дийзар цу юкъах, хIана аьлча, коартолаш дIаюв машинаш совхозе ца тоъар бахьан долаш хIара звеногa мистъа цхьаща мара ниар уж. Цу тIа хьалха санна 100—150 гектар а йоацаш 50 гектар я са участок.

Ниттa дикагIа да, хIана аьлча дIабоалабаь болх сихагIа чакхбаьккхе воал цу тIа, хIара гектара ду Iунал сихагIа а дикагIа а де кхоаву. ХьалхагIа уж доккхий кхаш долча хана цхьаннахьра оасар дaь валалехь шоллагIчаьар коартолаш дIайикъа йолайора оасаро, хIаьта эшача хана тIехьаюоза инвентар а хилацар. Уж участкаш ниттa кIезигъе Албогачиев АртагIа Iомабир тха звеньевойш, ХIана цIаI ваьц 50 гектарал совгIа коартолий участок йолаш. Шевар раьза ва цу гIулакха.

ДIайийначул тIехьагIа нийлх дa даьлача хаия шортта юкъ-юкъерча гуьнашкара лаьтта хьал а доахаш эIирг дIаьх мел деннад хьийжар со. ЧIоагIа пайне дa из хьалъаpадалалехьа лаьтта хьоадар. Са из де вIаштIехь а даьлар.

Коартолаш лордиегаш цIалла къаьвара а товсалехьа кIоаргта культиватор токхайир аз мугIараште юкъе. МугIарех ца тураваьлийтара тIагIолла дIайиийна кеи бар.

Цул тIехьагIа коартолаш хьалтIаььлар. Дог гIоздаькккхар цар: чIагI, лорд яха, мугI нийса оулаш я уж. Хьалкъаьа йолаелар сасара баьшилгаш а. Цу сахьате аьккхаче культиватора диткъача урсеше тийда уж цар овлинcаш маьлхе Iонеххар.

Удобренеш а тохаш йир аз кхоадагIа ю обработка. Из болх укх деношка чакх а баьккха, хIана гувнаш де кийчлуш ва со.

Къет-каста догIаш делх. Цудухьа цхьа ди тIехьа ца воалаш шой хаиндаьи йоагIаш йола обработка яр чIоагIа лоархIаме гIулакх дa. Из аз ду.

Хоза, оасарах цIена да Албогачиев АртагIа кхе а. ЧIоагIа къамьег, цо цу тIа. Цун хьинарах, цун къахьегамех сона а хьокхам хул. ХIана яхье дийнна долаш кхы а чIоагIлургба тхона юкъера бувзам, доттагIал.

Ю. АУШЕВ,

МаьсареРчa «Экажевский» совхоза звеньевой.

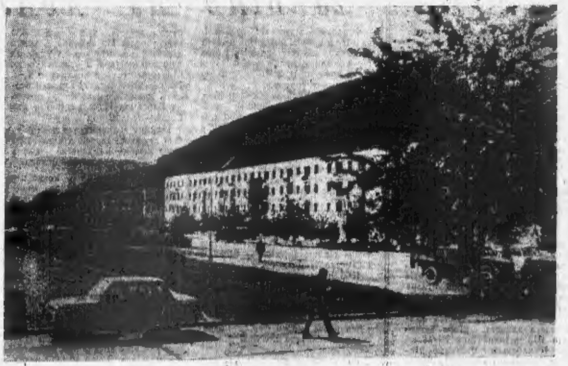

ТАДЖИКИСКИ ССР. Вахша тIара энергетикий город — Нурек дагIадоагIаш тадиуша йоагIа. Вервга а 1200 сог мара ца вахаш хьала ениалех хиинача хьахиний ший хенара нах чубаха кердача цIенош ансамблеш. Укх тIеххьарча дуь шера Нурека хьаддаьд 35 эзар квадратни метр хуна мел баха цIенош, шин юкъера школа, культура цIа, стадион, бытовой гIулакхаш ду цIа, тх.кх.

СУРТА ТIА: тахана Нурек. Р. Матвеева сурт.

ТАСС фотохроника.

ЛАЬТТАНЦА—ШОРТТА—ТIЮАДАЛ

ДIадахача шерара бIаьсти йоачаш кIезига йолаш чакхъяьлар. Дале а хий дохкача кхий хIара гектара тIара 18—20 центнер гурахь дIадийна ялат чудера юртбоахама къахьегамхоша. ХIаьта хий ца дуллаш йиопа участкаш тIара 7—9 центнер мара дaлайзар ялат. Цу масало хьакьокх бIаьсти дIайийна культураш тIайовллача, хIаьта гурахь йийначар ка боахкхоа хана хий диллар мел лоархIаме да.

Укх шера планах 3696 гектара тIа гурахь дIайийнача культураш та хий дилла лезаш ба Ленина, XX партсъезда цIерагIчен «Путь к коммунизму» яхачен колхозий механизаторeш. Из бола толамна чакхбаккхара Iай 86 сог кийчъаьа кхаь боахаье кулгадиа хий диллара. Цул совгIа дика кийчъаьлр ДДН-45 маркех 32 а ДДА-100 маркех кхоъи догIаш хьисапе хий детта установкаш а.

ХIанззе гектар 3454 хулача гурахь дийнача ялата хий дилле баьнниб цу боахамий кхаш лeладераш. Ниттa «Путь к коммунизму» колхозе планех хий дилла дезача 1818 гектарех 1631 гектара тIа хий техад хIанззе. ХIаьта Ленинен XX партсъездаи цIерагIча колхозий мелиоратораша гурахь дийнача доорагача ялата хий дилла баьнниб.

Гурахь йийнача культураша цхьана бIаьсти дIайийначарна а хий детт кхаш лeладераша. Районе хий дехкаш лолца леррига лаьтта 78 процент хулача кхачка хIанзал хий дилла баьнниб.

Дика вIаштIехьбаьккхаб хий диллара бола кхичу боахамашка а. Белгалдаь хий декхарий къахьегамхоара безам сопбакхаре мероприяташ, хIараэена специальна дениад. ХIаьта дика вIаштIехь баьккхаб цар салоIам а. Мукъе йолча хана бригадей ЦIена уголокашка деша керда газеташ журналаш хул хаддаза. Цудухьа шоай хьинар кхо ца деш шин сменах къахьегаш ба хий дахнараш. Ниттa, П. Вакинова, М. Гриненкоa, Моношенкоa, В. Поленинова, М. Матвеева, кхычар шоай балха нормаш хIара денна 140 е кхы а совгIа процент кхочушйо.

А. ПОТАПОВ.

Сунженски районa хинбоахама управлене гидротехник.

ЦХЬАН КОЛХОЗА КОМСАШ

Абхазе малхбоалехьа комсий хьувкъем къаьстта лакхе хулаш хиларца цIи лела я Гудаутски районера Орджоникидзе цIерагIа йола колхоз «Мяьлха сома» 210 сорт кхаду укхаза. Цхьабакъда, эггара дукхагIа даьржа сорташ да «шоликлури», «хавери», «карабурни». Хьалхара шин сорт Грузе кхычa воашкера, белгала хьалха Гудера кхьчaд Абхазе белгалдовлаш хIама да.

«Карабурну» саженцаш комсаш лелиераш ворхI шу хьалхагIа болгарски доттагIашкара ений. Цар гектара дика оала хилцаб абхазски лаьтта. Лакха хьувкъам гол Цхьолоча гайдолгех цхьа килограмми ах килограмми хул.

Гудаутски колхоза цIоккха юкъера ца йолаш ССР хайкъе бохама карагIдьинарий Выставке лакъа доацаш дьайоагIа хIана 15 шу даьннад. 200 гектар йолча комсий бешах хIара гектара тIара юкъера лаьрхIача 14—15 тонн гайдолгий йоакх. Шоай опыт республикерча кхыча йоахамашта камаьршa дIатед комсаш лелаераша, саженцаш тел дафна. Колхоза лорда тIа Грузе комсаш лелаерех хьагIар дахарeн Iилманкотохкама институтa опорни пункт йиллай.

Лев ГОЛЬДИНОВ.

АПН корреспондент.

ТЕМПАШ ЛОХЪЯЛИЙТАЦ

Пятилетка тIеххьарча шера плани хаьал хьалха кхочашъе лерхI «Ставрограснефть» НПУ меженщаттаоша. Мехадьтта даккхара пхе бетта план 101,6 процент кхочашъяьй цар, планах лаьрхIачул совгIа дакхкха «Iаьржа доашув» 47 эзар тонн я. Продукцена реализаци 101,5 процент кхочашъяьй. ТIехкхоачашъяьй къахьегама оасарле лакхъяра плани а.

Ниттa лакха къахьегама толамаш доахача доккха новкъостал дир буруьдаттераша. ДIабалача бьь бетта цар тоха буру 13 эзар метр я. Из хул планах лаьрхIачул дукха дукхагIа. Планах тайке оаш дийнар ош скважина мара йоацача, цу юкъа цар тоххай 4 скважина, хьакъйлий керда кхо буровой.

Юбилейни яхье дика къахьегама толамаш дахарах мехадьтта промыслови управлене коллективана хьожайир КПСС ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС Ленински Юбилейни Сийлен Грамота—хьалхара шин премия. Цу совгIаш дIадехар кхета а дика къаьстта дика къахьегт меженщаттахоша.

Социалистически яхье латтача бурувдеттаргиий бригадашта юкъе хьалха латт мастераш ии. Кравцов, Олейников керте латта бригадаш. ХIаьта мехадьтта доахераша юкъе хьалха латт цо. Митутни керте латта бригада.

СССР Лакхехьарча Совета хоржамашта кийчо еш дикаьйка мехаь а хьенаьо йидоеш къахьег мехадьттадоша.

В. РОМАНОВ,

«Ставрограснефть» НПУ къахьегама аалаш отдела начальник.

ДОГIАШ ДЕЛХАШШЕ

Укх шера эзар гектара тIа йийнера тха совхозо доакъара лаьрхIа дуккхача шарашка цхьан шерен тIаюоала баьццаш. ХIана чуьна йолаьй люцерна. Каст-каста делла догIаш чIоагIа новкъа да цу балха. Цхьабакъда, далонех ялакха па бен къахьегт доагIаш Iалашдераш. Ерригача ... йолч бе р 17 виитедда. Цар ... на кIезилкхе 240 гектара тIара хьекаш йол бецаш вIаштIехьдаьннаа. Покъацар яхе тIа дукха ... Цу гIулакха къахьегаь шортта техника а, дупхьа доккхар IалашIерий вIаштIехьдоаи хьаика йол хьайбаша Iа доаккхаргдолча силла вIашматоха.

Дика хьийнаьр люцерна. Гектара тIара 1,6—1,7 тонн йоал. ХIаьта шоаза ялы а хьекха ма езай из. Лоацца аьлча, гIожа доаккхар шортта Iалашдергда оала укх шера.

А. Б. ЯРАГИЕВ,

Урус-Мартанa районa «Гехи» совхоза фермера зоотехник.

ДУКХА ХУВЦАМАШ ХИННАД

ВорхIлагIча классе хийша яьча ремеслении училище чакх а йаккха «Грозэнерго» управлене № 3 йолча ТЭЦ-е балха еpa со. КIохьанча дIамагIйола машинист яр. Цу хана дена 27 шу даьннад. Дукха ха я из. Цунга хьежжа дукха хувцамаш е хиннад ТЭЦ-е. Техника керда я, цунна доаддераш а къона говзанчаш ба.

Хьалха дуккагIдоло балхаш кулгаша дора тха цехе. Нагахь санна яьчура хий кIезигагIа е дукхагIа хилийта дезаш хилча хIа а ваха кулгаша задвижки хьеллa е дIакъоала езар. Цул совгIа из болх йистебаллалца юхе латта а везар. Ниттa лора кхьдола балхаш я. ХIанз цхьаккха гIалат ца доалийташ гаьннара автомаца лу уж.

Яьчура Iи турбашка гIолла турбинашка дIачулу. Турбинаша кхестдаш генераторга болх бийт. ТIаккха генератора ток йоакх нарах. Шин тайпара энерги йоакх № 3 йолча ТЭЦ-е электрически теплоэнерги. ХIаьта хаьлкъа боахама из дукхагIа дIахецар мел лоархIаме да дунна мича деза. Из дика кхеталеха цеха коллективо къахьегам оасарегIа хилийтаро иза кхобаш.

1952 шера 22 атмосферни давленегIа болх беш 12 яй бар цехе. Цар сахьата 359 тонн Iи йора. ХIанз беррагаш а 3 яй мара бац цехе. Царех хIаране ява 140 атмосферага дIакхоач. Дуккхьал цхьаи яьцо сахьата 320 тонн Iи ю. ДIаааьрхIача кхоалем ахазаи лаккхоний къахьегама оасарле. Болх боккьоша Iалмак ларда тIа вIаштIехьбаккхаш бахьан долаш болхлой штат диказа кIезигъеннай. ХьалхагIа 112 саго беш хиина бола хIанз 30 саго бу. Укхаза цу аьлча долац, болхлой профессиональни говзал а дикка лакхагIа я, алапеш а дукхагIа йиду. Ховш из дий балха материально бахьа гIабдхийтана болхлоша оасарегIа къахьегаш.

Доим дег тIара баркал яхаргда аз Ярмизин Георгий Иосифовича. Цу хана смени начальник вар из. Аз эггара хьалхара къахьегама гIа боаккхаш воккхагIволча воинас санна баллах шаьръяллача сона новкъостал вар цо. Цо йир сох маарови болхло. ПхелагIа шу дa из пенсе ваха. Цхьабакъда, цIагIа вагIа са ца тунш юха а балха вена Георгий Иосифович. Кхерамзлен техника инженер-инструктор ва из.

Укх юбилейни шера шийна хьалхашка латтача декхарех толаме лоархIаеш хIейоагIа тха цеха коллектив. Из хьахьокх цо пхе бетта план сийлена кхочашдаь хиларо. Бакъда ниха, тайп-тайпарча организацешта, предприятешта планал совгIа дIахийна электроэнерги 8752 эзар киловатт-сахьати теплоэнерги 9422 гекакалорий я. Ниттa графикал хьалхаюзлаш хьийоагIа тха коллектив.

А. ДУБОВСКАЯ,

«Грозэнерго» № 3 йолча ТЭЦ-а йоакхагIйола машинист.

«АГИТАТОРА БЛОКНОТ» № 11

Кепатеха араьннай аргIанара, КПСС Нохч-ГIалгIай обкома пропаганди агитаци отдела «Агитатора блокнот» № 11. «14 июне — массаза а хоржамашка!» яхаш я передовой статья. Кепатехай СССР Лакхехьарча Совета депутаталла хоржа оттабаьча кандидатий «Сунжанефть» НПУ оператора Б. Н. Нечаева, КПСС ЦК отдела заведующе В. С. Фролова, баьцдаараф лелаеча звеной звеньевая З. М. Шамилевай, Къилбаседа-Кавказски гIеме округа бIуьн командующе А. Т. Алтунина, трактор-полеводческа бригада бригадира Я. Арсанбиева, писателa С. В. Михалкова, химкомбината аппаратчика Т. И. Киргизовай биографеш, цар сурташ дешнал.

«Капитала меххаршкара хоржамаш» яхача темах йолча материалий подборка корайоагIаргъя агитатора блокнота тIара.

«Белгалдаьнна денош» яхача рубрикана кIал кепатеха я «Ййсача промышленноста ди» яхача темах лаьпа КПСС обкома нийсача, яхачи промышленноста, торгова отдела заведующеца З. А. Ахмадова хиина беседа.

Экономически темашта хетаьь кепатох КПСС Назрань-Юрта райкома секретара А. Воронина язъяь «Лоаман колхозаш легIаяда» яха статья.

Ю. ПОВАЛЯЕВ.

ХIАНЗЗЕ А КИЙЧО ЕШ БА

Планированеи экономически стимулированеи кердача реформага йовлара керттерча хьалех дa гIишлошъю организацешь рентабельни хилари паччахьалкхенна пайда бара плаи цар кхоачашьяри.

Цу лоархIамерча гIулакха дика кийчлуш я гIишлошъю организацеш. ГIишлошъерашта юкъе дукха кхетама балхаш ду. Iомаеш я кердача хьалашка довлара йола материалаш, чаккъьаь еза мероприятеш юаш болхлой собранешка, активашка, тIагIертта къовсам лоаттабу экономе режим чIоагIъяра. ГIишлошъеча организацей экономически эффективность лакхъяра. ГIишлошъеча организацей коллективаша къаьстта чIоагIа терко ю пачхьалкхена пайда бара дешашта, хIана аьлча кердача хьалашка баьнна болх беча хана баьча пайдах хьахул тайп-тайпара фондаш. Цу пайдах дукхагIдола дакъа материальни поощрени ара фонде чьожаду, ниттa ахча хьожаду социально-культурни мероприятей, гIишлошъеча фонде.

Цхьабакъда, республикерча цхьайолча гIишлон организацеша е йоагIача хьисапе йоахо яц кердача системага довлара долча дешашта. Кердача хьалех боала пайда а ца бовзаш дуккхача организацеша къаьнача тайпара балхаш ду, цудухьа парна довзаш кердача хьалаша дIадехар, шоай производствана из бахьан долаш дукха денаш ду, цунна дуккадена пачхьалкхенна а дукха зе хул.

Из ниттo хилар къаьгга хьахьокх укх хIаларча масалаша. ДIадахача шера гIишлошъеча 64 организацех 14 организаце зе деш чакхдаьккхар шу. Царна хиина зе 2,9 миллион сом да. Эггара дукхагIа зе деш чакхдаьккхар дIадаха шу «Грозгазстрой» треста СУ-1 коллективо, вешта аьлча цо шера даь зе 938 эзар сом да, из хул кхоачашдаьча деррига балхашка дIадахачох 57 процент, «Чечингсельстрой» треста ПМК-223 даь зе 383 эзар сом да, ПМК-557 шера даь зе хилар 286 сом, хIаьта «Чечингпромстрой» СМУ-3 даь зе 26 эзар сом хилар.

Фу бахьан долаш нийсенных уж санна дола цIенхаштара кхоачамбоанараш?

ГIишлон-монтажни балхашка дIадодачох дикка дакъа лоац гIишлой материалаша. Цудухьа цар кхомбар гIишлошъерий лоархIаме декхар да, къаьстта кердача системага яла кийчлуча хана. Цхьабакъда, цу декхарех лоархIаш дуккхача гIишлошъерий организацеш боагIача хьисапе цар тIахьожам лоаттабац материалаш миштa кхою хьожаш, дукха зенаш хул уж лоаттаеча хана е уж дIакхухьийнача хана, эсала лел ца йоагIача материалаш дIа а уайташ йоалра дохьалара къовсам, дукха материалаш йолю дийна гIалаташ дIадовхача дIаухийташ, брак хIайоаккхаш. 1969 шера республикерча организацешкара материалашка дIадахар планах лаьрхIачул 2 миллион сом дукхагIа хилар, цох «Чечингсельстрой» тресте материалашка дIадахар 565 эзар сом дукхагIа хилар. Брак дIаяккхара дIадахийта ахча 180 эзар сом дар, транспортага ца дахар дIадахад яхаш дувцаш ца доагIача вIаахойта ахча 127 эзар сом хилар.

«Чечингпромстрой» управлене материалашка заданел совгIа дIадахийтар 161 эзар сом, цох 60 эзар сом приписках яр бахьан долаш дIадахийта хилар. Планал совгIа ахча дIадахийтар «Грозгазстрой» треста СМУ-1, «Чечингсельстрой» треста ПМК-223, «Чечингпромстрой» управлене СМУ-3 коллективаша. Цу организацешка йоагIачул совгIа йоаль хьу 1 эзар кубически метр я, 60 эзар кирпишк я, 420 эзар кубически метр маркхали бетон я, 1266 квадратни метр корак тоха кизгаш да.

Кхочушдеча балхашка дIадодар лакхагIа хул алапи доагIачул дуфкагIа хилар бахьан долаш а, приписках яр бахьан долаш, боагIачул совгIа болхлой лелабарах, я брак дIайоаккхаш дIаухийта материалаш бахьан долаш, хала балхаш кулгаша деш хиларах.

Салхк республикерча 38 гIишлошъеча организаце доагIачул дукхагIа доадир алапи. «Чечингпромстрой» гIишлошъеча управлене заданел совгIа доадир 264 эзар сом, цох брак дIайоаккхаш дIадахийтар 30 эзар сом, дaь доацаз даьд яхаш дIадахийтар 29 эзар сом хилар, къахьегам нийса вIаштIехь ца баьккхаш дIадахийтар бIаь эзар сом. Ниттa гIулакхаш нийсдадар «Грозгазстрой» тресте я.

ГIишлошъеча организацеша къахьегама овсарлен плани кхоачаш ца яр бахьан долаш алапи сихагIа дегIаух къахьегама овсарлел, из бахьан долаш зе хул пачхьалкхена. «Чечингпромстрой» гIишлошъеча управленерча 7 организаце, «Грозгазстрой» трестерча кхаь организаце алапи сихагIа дегIаух къахьегама овсарлел, хIаьта «Чечингсельстрой» трестерча ПМК-223, ПМК-432, кхычанех я ниттa сихагIа дегIаух алапи къахьегама овсарлел.

Ховш махиллаве гIишлошъечар машенехи механизмехи боагIача хьисапе пайда эцац цар бела балха дукхагIйолча моттигашка тIахьожам лоаттабац, дукха моттигаш нийслу механизмаш сеца латташ, цар даь доацацехьа даьд яхаш цар из даь балхаш дIаяздеш.

«Чечингпромстрой» гIишлошъеча управлене машинехи механизмехи пайда эцаь доагIачул совгIа дIадахийта ахча 145 эзар сом да. Проценташа лаьрхIача из хул 9 процент. Республикерча цхьайолча организацешка доагIачул дукхагIа дIадахийта ахча 194 эзар сом да, цу даькъе приписках ярах дIадахийтар 104 эзар сом, болх ца беш механизмаш лоаттарах доадаь 29 эзар сом. Эггара дукхагIа приписках «Чечингпромстрой» СМУ-5 хиннай. Цига приписках яьй 66 эзар кубически метр ... доаьд хьаш дIаяздеш ... болхаш 34 эзар сома мехьа. Цу тайпара гIулакхаш нийсдерад кхаьщ гIишлошъеча организацешка а.

Уж санна дола гIулакхаш нийсдалар бахьан долаш дукхагIа хул гIишлой хьалъярга дIабода мах, дукха пайда ца луш балхаш ду гIишлошъеча организацеша (транспорт цеца латтарах гIод детт, кхы тIа а иерш довкх, боагIачул дукхагIа хIийнаш бола барах ахча тед, болхлой а механизмаши болх ца беш латтарах зенаш хул). Уж санна гIулакхаш нийсдаларах республикерча организацешка доадир ах миллион совгIа сом ахча.

Планированеи экономически стимулированеи кердача системага ялара кийчлуча гIишлошъеча организацеша кертера терко тIабахийта безаш да организацеш тIехьаюсаш хилара бахьанаш толкилга, цу лоархIамерча гIулакха дика кийчо елга. Организаций кулгалхоша, инженерно-технически болхлоша, экономисташа бухгалтераша кхомбе беза пачхьалкхен средстваш, кIезигагIа хилийта деза кхоачашдеча гIишлон балхашка дIадодар. ЛоархIамегIардар да къахьегам нийса вIаштIехьбаккхар, машинехи механизмехи дикагIа пайда эцар, кхом а беш, экономе режим нийса лелаяр, боахама рисчет чIоагIъяр.

М. ВИННИКОВ,

КПСС Нохч-ГIалгIай обкома гIишлошъерий отдела инструктор.

Доазол дехьара

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

Хlанз дахача кIиърасна дийнахь а, цу шу диках Iарбий мехкашта дуьхьала Израиль агрессе йолаенна. Дуне прогрессивни общественносто из ди белгалдаьккхар Iарбий халкъашцарча Дуне халкъашта кхъерча солидарноста ди санна.

Суэцки канала районерча, Иорданах яхача хин малхбузехьарча сийIорахьа, Голански лакхалений гIарне беча тIемах йоа сводкаш хьаннашц хенайсалоя оагIош цIара. 1967 шера «ялх дийнахь» лаьтта израильски тIом бIаьхбеннаб. 14 долла хIанз — агрессоро бIу до дIалийцача Iарбий территореш тIара арабаккхара ларда тIа Гаргарча Малхбоалера кризис политически нийсхой наькъаца хъоастира тIеерзаяь 1967 шера 22 ноябрера Къерамзлен Совета резолюци цхьаькха дича а кхоачашъе ца тугача Израила агрессивни гIоъерий зуламеча авантюристически политиках хьакхинар.

Израильски халкъа шийх хьашташта дуьхьала бола шоай агрессиви никъ кхаь шера цакхбала могаргдацар тель-авивски экстремисташта американски империалистеша новкъостал ду мара. Шоай арIIаяна ВIашагIкхийттача Штаташ а догдоах, израильски агрессорий новкъосталша Iарбий Малхбоалера прогрессивни режимаш дIеяхарга цу тайпара цу районерча кьаман-кортамукъален бо-лама хIама тохарген.

Империалистий доархIамаш къаьагIдаса хийара чIоагIIа тешна ду Iарбий халкъашта шоай къамени политически лоIам чIоагIбар духхьа лоаттабеча къовсама кхаь шера исторе. Израильски агрессераша а уж хьаллоацарашта а эттара хьалхарча арIIаяна тохаш йоала хIама тIаорбаь Iарбий мехкашкара прогрессивни антиимпериалистически режимаш духхьала лоаттаяна ца Iеш кьа а дуккарIа чIоагIIьеннай. Кхаь шера дукхагIа хинна империализмана духхьалара политика делаш-дола Iарбий мехкий.

ТIаргIа чIоагIагIа хул Iарбий халкъашта израильски гIаьрадоштий ши йола духхьале. Духхьа ха йоацаш лекхоа дошаве заеделени йистеляхарашка хинача вIашагIкхетаре ше къамаI дей. ОАР-а президента Насера белгалдаьккхар тIема кийсо лакхъяшь агрессора хIама тохаран дагIара израильски героашцарча вызай дохкий толашмин.

ХIанз Суэцки канала дIодахьарча фронта лаьа тIа израильски гIаьрадошта духхьала лаьтт дола вIашгIIехьаьхкан Iомалыь йола советски соединенеш.

Канала эоне хьча моллагIча израильски провокацеш египтянаша жоп ду из болча тIеманцен майрача, оперециен моастагIчун дийнача кьаза техникаен доккхий зенаш е ден. Етталас йоагIIеча тайпара юха хIамаш етталуш йола израильски авиаце эш ОАР-а кIоргагIча районашта ел йола пиратски налеташ сецнаш ца йоалача кхаьар. ХIанз Суэцки канала эонерш Цiеча форда йистахьаш дIадо алаш Израила самоле-[illegible]

Iарбий халкъаша къовсача дола лоаттабу къаьйсам дуне беррагIча прогрессивни нахаца кеп-лоацаш ба. Израила тIайпача берхагIа лета кхо шу хьазерда дуввзадения профсоюзий Дерригадуне Федерация дерригача дунен тIара къахьегамхой тIаьаьхIхаб Iарбий мехкий халкъашцара солидарность чIоагIьера. Кхаьаьгахьхой дукха миллионаш дола ийнай шерагIа профсоюзий Дерригадуне Федерация хьалхха хьалхбенах 1967 шера дIалаьцна Iарбий территореш тIара израильски бIу сол... арабоаккхилга.

Советски Союзе кхыча социалистически мехкийя халкъашта Къулбехьен Вьетнама халкъа цIей дет тIара дахьъала дувц, шоай дахьа цIеяяь мухьаихкхар духхьа лоаттабеча къовсаме цо харда хоталонаш яхар лоаш лоаца бовккх.

КЪУЛБЕХЬЕН ВЬЕТНАМ, КОТАЛОНИЙ ШУ

Кхыча мехкара баьхача гIаьрадоштий лоаттабеча тIем тIа Къулбехьен Вьетнама Республике халкъо 6 июне белгалдаьккхар Къулбехьен Вьетнама Республика хьаль эггара хьалхара сийлахь шу. Цхьа шу — историе духхьа хьа ша. Цхьабакъда, къулбехьен-вьетнамски патриоташа американски агрессорашца лоаттабеча къовсаме легендарни коталонаш лехаш сийлахь хIамаш надегIийнаш шу дар ия.

ХIанз цу шу гаргга ха а Къулбехьен Вьетнама халкъо Къаман кортамукъален фронта кулгалца шийх кортамукъале бIаьхна долаш нийсхой къовсам лоаттабу. Цунна духхьала лаьтт американски империализма 14 миллион долла Къулбехьен Вьетнама халкъ гора оттадар дуцьа тIрзза Iалаьмате доккхай эскар. Цу эскарца я США, сайгонски клика бIуний а хIаьта кхинта ВIашагIкхийттача Штаташта барта доача кхиний а контингенташ.

Къулбехьен-вьетнамски патриоташа духхьалерча тIем тIа пайда ба эзарош самолеташ вертолеташ, йоккхий топаш, танкаш, напалм фосфор кулла бомбаш, отравляющи вещества, дохьаж долла газаш санна йола «средстваш» шоаш йолаш. Цхьабакъда, е интервентий дуккача эскарга а, е хIара шера бIоахача тIемата дIаухийтача итташ миллиардаш доллараш а, е тIом бара акхача методашка кардулургдац вьетнамски халкъ.

Шерача фронта кхыча мехкара баьхача гIаьрадоштий атакаш ю Кортамукъален халкъа гIерашцерча низаша. Кхыметтал Къулбехьен Вьетнама столица — Сайгоне а сатийна кхиа йиш йолаш бац американски интервенташ. Лакхха цхьан май бетта лаьттача тIемашка патриоташа атакаш ший американо - сайгонски бIун базараш базаште, позиценашта, кхыча тIема объекташта. ТIем тIа вийна а чоанаш а 36 эзар сонгIа интервент ва. 400 сонгIача самолетах, 700 гаргача тIема машинах, цу дакъе 320 танках бронемашинах, бIаьш йоккхийча топех кьхай ВIашагIкхийтта Штаташ цар сайгонски марионеткаши, хоам бу Освобождение яхача агенства.

Советски Союзе кхыча социалистически мехкийя халкъаша Къулбехьен Вьетнама халкъа цIей дет тIара дахьъала дувц, шоай дахьа цIеяяь мухьаихкхар духхьа лоаттабеча къовсаме цо харда хоталонаш яхар лоаш лоаца бовккх.

ОККУПАНТИЙ ДЕШАШИ ГIУЛАКХАШИ

Вьетнамски халкъа турпал духхьале кагьа ца могаш бисача американски империалисташа долла хIама ду Индокитаерча довиий масштабаш шеръяра, тIема ала цу района кердача мехкашка лотабара. ХIанз ялх шу дизад ВIашагIкхийттача Штаташа аккагIча тайпара Лаоса территореца бомбаш чуеттам латта, цу гIулакха В-52 яхача стратегически бомбардировщикех пайда а эцаш. Цар Iошаьрьяьй дуккха юрташи городаш, йохаю школаш, больницаш аккхача тайпара зуламаш ду лаосски халкъа духхьала.

Iхи кIира дIадаьннад Камбоджа индокитайски тIема юкъаэрзайча хана дена. Кхоара 1-ча апрель да яхаш тхоасара цу нейтральни мохка бIу чулакххиа лишка луш, американски правительства дерригача дунене хьалхашка дув буар «американски бIу Камбоджера сангIа арбеакха» дахьхIа цхьа лоаца оцера цу мара ма иц из яхаш. Из тайпа бахьан дар 3 июне радиочун телевиденеи гIойла ше вадаьн деча хана президента Никсона шартагIдьхар я.

Цхьабакъда, укх тIеххьарча эьха собитей беррягача лелама теша ду, американски оккупантий дешаштех гIулакхаштех юкъе Iалаьмате йоккха юнъ йоаллаш хилара. БIу «арабеккхара» хьакъехьа къамаьлаш а дий, ВIашагIкхийттача Штаташа Индокитаера шоай гарнизонаш вIрзат ца эрап сонгIа, кхи тIа а йисийнах ул. Масала, «Нью-Йорк таймс» яхача газета даннеех, хIара беттабетта ВIашагIкхийттача Штаташкара Къулбехьен Вьетнаме дIаухийт 35 эзарнел кIезигагIа боаца салтий-новобранцаш. БIу кIезигбергба яхаш хабараш мишта дувц нагахь санна Окленда (штат Калифорния) Къулбехьен Вьетнаме йода хIара самолет тIенкI кьнна йиза хилча», — хьаккайкадар газета корреспондента американски бIу Индокитае дIакхуьлара йола йокхха перевалочни база а хиний дIайттача цу аэропорте.

Индокитаера США агресси дIаяо шеръяро американски салтий кхы тIа а бомбергхиларо корзагIбаьхача американций сателегIертар Никсон 3-ча июня ше къамаьл деча хана. Цхьабакъда, президента дешаш хийттача тайпара тIавинлар США, Массане а кхетаду агресси шеръяро американски дезал хийлхбеш хилар, вьетнамски даьттан тIа, Лаосе, Камбодже США тIема авантюрайка кIоаргагIа хьлаеня чу ма йода, патриоташа оккупанташта етте хIамаш чIоагIлуш хилар.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ПОЛЬСКИ ХАЛКЪА РЕСПУБЛИКА. Ягелла йоацаш промышленни городиг хиннача Кальцех халкъа Iаьдало шерашка йоацла промышленни центр хиннай. Цун дуккха бахархой кердача цIенош-на баха кхийнай, ността ховшер а ба.

СУРТА ТIА: «Тала» шу дизарна Кальцера ноа беха район.

ЦИФ—ТАСС сурт.

ВАЙ ХОРЖА НАЬКЪАШ

Иштта тема йолаш яр дуьха ха йоацнах Урус-Мартана районий культура ЦIагIа хинна кагирхай сайре.

Юкъерча школе дийша йистебаьча шоаш дIахо дергдоачун уйла еш хул выпускникаш. Цхьабараш дIахо деша болх, хIаьта воккхар промышленни предприятенна, юртбоахаме, а кхыччахьа къахьега лоарI.

Уж санна болчарна хетаэь яр культура цIагIа хинна из сайре а. Юртбоахама производстве хьалхале лелаеча къонача болхлошца вIашагIкхийттар кагирхой. ВелгалдIа лелаш цу тайпара вIашагIкхетараш чакхдоахилга укхаза традица а хинна дIаэтталта.

Гулбеннача кагийча нахах ма-карашта хьалхачакха къамаьл даьча ВЛКСМ Урус-Мартана райкома хьалхарча секретаре С. Джамбулатова дийцар района юртахка балхаш деча къонача механизаторашна, хьажкIаш, свекла кхеечара, комсомольско-кагирхой бригаданна доахача доккхийча къахьегама толамех.

Дукха дийцар шоашта безабеннача балхах лаьца «Красноармейский» совхоза тракторно-полеводчески бригада бригадира С. Мамаева, «Горец» совхоза электросварщица С. Садулаева, Мичурина цIерагIча совхоза комсомольско-кагирхой звено звеньевое Х. Хусаинова, цу совхоза беша-маш лелаеча кагирхой бригада бригадира Ш. Алдамова, кхычар.

Итт касс йистейоаккхаш болча дешархой цIерагIа къамаьл дир цига Урус-Мартана № 3 йолча юкъерча школа дешархочо Т. Ахмадова. Цо аьлар ше а ший новкъосташа а шоай хьамсарча юрташка къахьегаш а дIахо деша лаьрхIа хилар.

Торжественни дакъа йистедаьлча тайп-тайпара халхараш, викторинаш хилар, хIаьта лотерея а лоазайир. Массава а чIогIа реза болайе чакхъяьлар сайре.

М. ДАУДОВ,
[illegible].

25 БIАЬ ШУ ХЬАЛХАГIА...

Феодосия—дунен тIа къаьнагIча городех йола цаI. Из йиллай ший замал хьалхагIара VI-гIа бIаь шу юкъедаьлачул тIехьагIа. 1970 шера юне ший 2500 шу дизар белгадоаккх городо.

Европера Кавказе, Средни Азе, Инде, Китае долха фордех лаьттача караванни наькъаш вIашагIкхетача удла Феодосия шкъа санна доладаре а боннай антически средиземноморье Iалаьмата духхе тIемаш долча хина. Кафа (иштта оалаш хинна Феодосех генуэзцаша доал деча хана) истори дIаьхий хилара теша цу средневековьерча, даьзхIа чIоагIъяьча цитадела юкъейоагIам кинача, святой Константина, Климент VI-чун оборонительни гIалаех юкъйисача хIамаша. ХIанз лоамара грамоташ акхай гIалашта, хIаьта вIоенаш юхаметтаоттайнй.

1905 шера феодосийски районора тоаий царкемина духхьала гIевттача «Потемкин» яхача броненосна, Афонасий Матюшенко мерте лаьттача революцени морякаша пурте митинг бир самидержави дIаяккхара болхлой тIахьехьаш.

Феодосийнай легендо я ший тайпара алхха цаI мара йоаца искусства гаиз — сийлахь-доккхача Айвазовска картиний галерея.

Айвазовский пух ученикийн произведенеш ятара дукхагIа гулъенай такхп галерее. Цунна юкъе ба баьхкха дикача художникий 400 гаргга болх. Цу тайпара а хинна дIаэттай из цIаккха хувца, из луш хьавоагIача пуп кулгалхочо, хIанз ше мел йоаккхача хана Iилмия консультант, городо сийлахь гражданин волча художника Барсамов Николая хьийга кхъа бахьан долаш.

1922 шу хьадоаделча дена боах беш студи я галерее, хIаьта 1962 шера дена — маринистий къона тIема кхееш йола берий школа.

Тахана Феодоси — мехка мIе кхеа, «Ессентуки» тайпара минеральни хиш а долаш барс, форда йистера курорт. Цунна гаргга 12 моттиг я укхазIено чIоагIъеш. Курорт гIодйоалаш лаьттилга хьалхарки цифраш: 1964 шера укхаза салоIаш хьаьрга хиттани 20 эзар сагIа хилар, 1962 шера — 250 эзар сонгIа, хIаьта сонгIа — 400 эзар сагI.

Хьалхара Феодоси хIийра шу массеза доал кхоачу. ТIа-тIа дуккагIа хул залень, укхцIенон доренгаш дена тоаль улнашв хоьш шIенош. 22 бIаь шу кхачае юбилея денонка доаяха ний кхоачаргIа городега Днепр чура КамбасеIа-Крымски канала чу гIолла хьахалла. Феодосена гонашкхьа немеций бешамола я, цудуххьа хIанз городе кердача, цун историе хьададаьлача дена кхоалагIча герда дакхъ а хинна дIаэттад кониий гайдолг.

Советски Iаьдал лаьттача шераш доацаш дуккхагIа хинная Феодосе промышленносте. 1969 шера болх бе йолабаьнача, оалагара дена эрганьккха товаьча къаьнача тхьамиий фабрика сонгIа городе дукха керда предприятеш я. Цар мехка тез фордех долхача хийлий флоте мухьаш тIадотта доассаду машинаш, керамически турбаш, гIецьлой материалаш. ДоттагIален вежарашка цхьана лелаеча гIулакхийн гонашта юкъаллийтай Феодоси Александрица, Бейрутаца, Латакеца, Триполеца — къоначо дегIаухача ваьчахьалкхений порташца. Укхазара метталаш, платех, оборудованех, мехкаьтта продуктаех детта кемаш ут Франце, Турце, Голланде, ФРГ, Инде, Цейлоне, хIаьта цигара фордел декъарча мехкий Iалама беркат а даьхаш юхадоагIа.

Феодосе хиннай Пушкин, Грибоедов, Чехов. Ялх шу сонгIа ха дьаккхой укхаза оалаш Советски Союзе а доазол дехьа а дика вовзаш хинача писателя — романтика Александр Грина. «Цiеча парусий» автор ваьхача галерейн уликагIа № 10 йолча цIеношка хIанз музей хьаййиллай. Из музей — йима яц, геттара говза кхайташта таръеш кийчхьай цун помещенин. Дерригга цига мел дола дIаний моракин рыболовийн атта боаца къахьегам хестабеш, Грина книжкагIа йолча произведенеш романтически йаIано ия аххара яа.

Сергей ШАНТЫРЬ,
АПН корреспондент.

НАХА БАРКАЛ ОАЛ

Бохама товарехи дохкаш я Ачхой-Мартанера Шахмурзаев Шамил заведующи вола тика. ЦIаккха а нах боацаш хилац из. ХIаьта укхаза вийнача шийна эшар дора а доагIа.

Хоза дIанийсдаь укх товараш, дийна лостам болаш, цIена чул тика чу. Безаме йистхул хIиррика Шахмурзаев, малагIа, фу нийсача бокъахьа да аьла хьехам лу.

Дукха ха я из кооперацие болх беш вола. Шаьхха а ший гIалат ца доалийташ вIдархошта мехетта дика гIулакх деш хьаволгIа ва. Цудуххьа ешай цунна Нохч - ГIалгIай АССР Лакхерча Совета Президиума Указаз «Республика торговле заслуженни болхло» яха сийдола цIи. ХIаьта ленински юбилея денонка цхьаькха сонгIат а делар Шамила. ХIана пух, наькха тIа кьег «За доблестный труд» яха медаль.

СУРТА ТIА: Шахмурзаев Шамил.

С. Воронина текстн сурт.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Спортивни хоамаш

«ТЕРЕК» ЦIАЬККХА А ИНШАР

Ковров яхача города моттигерча «Ковровец» командаца лейвар грозненски «Терека» футболисташ юне. «Б» класса шоллагIча юна командашта юкъе мехка хьалхаьа дикхара ялхлагIа тур я из. Счет 1:3 йолаш ийшар «Терека» футболисташ. Цига кийнача кхаь матче цхьа очко мара ваьккхац цар.

11-ча юне Дербенте моттигерча «Виноградарь» яхача командаца ловзаргья «Терек».

• • •

ШАХМАТИЙ ТУРНИРАШ

Куйбышева хинна РСФСР шахматий чемпионат чакхъяьннай. Цига котваьлар 12,5 очко йола А. Карпов. ШоллагIча моттиге — Н. Крогиус, кхоалагIча — О. Дементьевн В. Антошин. Уж виъе шахматист мехка финала юкъевахав.

ПхелагIча моттига ва 10 очко йола грозненски мастер В. Дорошкевич.

Яхьашка дакъа лоацача 12 шахматиста юкъе ва грозненски мастерала кандидат города чемпион Комаров. Цхьаккха а хот ца воаллаш чакхдаьлар грозненца Детковиен (Брянск) Косторскеци (Челябинск) хинна вIашагIкхетараш, хIаьта Архангельскерча А. Забаркова ловзаш котваьлар грозненец Комаров. ХIанз 2 очко я йолаш кхъе хьалха боагIарашца ва вай шахматист.

Цу яхьашка котваьлча ши шахматист «Динамо» Центральни совета чемпионате дакъа лоацаш хургва.

• • •

«Динамо» Российски общества хьалхале меккара яхьаш дIайоланнай укх деношка город Вологде.

• • •

РОССЕ ЧЕМПИОНАТ

«Спартак» Российски общества маIача ийхха волейбольни командий чемпионат дIайолаленнай город Махачкале. Нохч - ГIалгIай «Спартак» общества кагирхой команда я цига дакъа лоацаш. Краснодарски края командаца ловзаш хьалхарча турс счет — 3:0 йолаш котваьлар грозненцаш. ХIаьта шоллагIча вIашагIкхетаре (Московски области командаца) счет 2:3 йолаш ийшар.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллаи Грознен дукхагIча дакъе йоачан а йоацаш, кьалбседа - малхбузехьара гIаьххьача боараме, цкъаза чIоагIIа мух а хьекхаш ха хила а фегара температура республике гIолла 20—25, Грозне 23—25 градус йIовхал йолаш хила я тарлу. ДIахорча шин дени шин бусн юкъ - юкъе екхан а хулаш кхааьла, 10 юне цхьацаийолча хана ногIа а делхаш, 11 юне дукхагIча дакъе йоачан а йоацаш, мхьацийолча моттигашка дохк а доаллаш, 10 юне кьалбседа - малхбузехьара, 11 юне малхбоалехьара гIайло, гIаьххьача бораме кхоачаш мух а хьекхаш ха ийсен фегара температура бийсашка 7—12, денощка 13—20 градус йIовхал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

КЪУЛБЕХЬЕН ВЬЕТНАМ. Меш ларгIаьббанхара Халкъа гIераш цара хизй бIуной американо-сайгонски бартонлотовх дов дашбо.

ВИА—ТАСС сурт.

ХАЛА НИКЪ БА АНГЛИЧАНАША ХЕРЖАР

1971 шера ший полномочеш чакхъьаьлаьрга ца хьежа а, деррига юкъара парламентски хоржамаш моллагIча шийна вьттув болаш йолча хана цa нийсдара йолча бокъонах пайда а ийца, 1970 шера 18 юне хоржамаш де а лаьрхIад Англе лейбористски правительства.

Лейбористаша кIезиг - кIезига йоаккхаш вIаштIехьаьхккхай шоашта из «вьттув бола ха». Хоржархой шийгахьа баха дагахь правительства цIи яьча санна сиха парламенте гIалла чакхдаьхад кьоабаллелга мехк, прогрессивни общественносто дуккха шераш хьалхагIа дена дIадехаш хинна кьаадрла законаш.

Масала, къоакашта тела пенсеш кIезиг-дукха лакхдаьд, совнагIа IатIатехар пенсионераша октябре карре хьамале хаддина Англе дакхлуш латтача инфляце цIендаь дIаккхоалларгдале а. Иштта тохабеина цьуэз хIанз наькаш лаккхалере гонакьа, хIаьта правительства из тахка лаьрхIад. Цунал уж лоадулой тамаш а, цхьабакъда, белгалдоаккх «Таймс» яхача газета, хIайо йодача хайд ких а лиргIа йола мехкийн дол хилий политика лелае горо хургьа правительствага. Из долла хIама сейдухьа ду вьача, из ду, хоржархочох, дала ма лахьалда, лейбористаша доал дарах хьахинна бокъонаш йола итогаш хьалха дIадахача хоржамашка цар чIоагIIа дув а буаш доннача дешаш нийсъе дага ца дозийтар дуьха.

ХIаьта из доал дарах хьаьнина итогаш белгтала, сег хьагаргволаш яц. 1966 шера дена дIаяхача хана, шоашта доаш деннача тайпара хьал-торо тоаяла езача метте, англичанашта лайра бахача наькъа вахара боахама хIама теха йола стерлингий фунта хинна девальваци цунна тIехьа тIаккхьача экономически дегIаухилга сацари. Къалбаседехьарча Ирланде, цхьайолча кхыча карарча территореших колонеших нах гIовттар, тIаккха юкъера а, — лейбористски политиках хьакхинар — английски правительство лай санна Вашингтонера деча доала дIакараяхар. Кхыметтеча лейбористаша хьача доала итоганта ше оттаьча комментарешка а дув «Таймс» лейбористски идеолайн лейбористаш Iаьдала шерте латташ мел дола кхача хана хинача правительства практически политиках вIашн цхьатара ца хилорах».

Цу юкъе гIолла, британски корпоорте къаьгга хьагучаювл керда халонаш. Индокитаера США агресси Англе хьаллацаро сатем боабаьб ккыметтел доал деча партена шийна чухьа а. Цхьабакъда правительствана кхы а кхерамегIа я боарам боацаш дукха рузкъе тIемага дIадхийтаро хьове тарлуш йола США керда экономически кризис, Англех а хьокхахлавза юсаргйоаца кризис. Цун юкхьанцарча белгаловех хIанзле а хоам баьб Нью-Йорка биржашца, хIаьта Англе хоам бир дукха ха йоацаш «Таймсо», промышленникаш сихбенна шоай предприятей штаташ хувцаш бе балха низага дIадодар тар ма лу кIезигдар духхьа. Цу гIулакхо бебабу хьабе болх боацараш, уж Англе хIанзле а ялх бIаь эзар сагага — 1941 шера дена май бетта лаьрхIача эггара лакхагIча боаранга кхаьчабале а.

Нагахь санна цу хьалашка премьер-министра Вильсонен пун кабинетон, лейбористий престиж хардарахешта юкъе кIезиг-дукха лакхъялара лерда тIа, дерригакъара хоржамаш де лаьрхIалале, цу гIулакха цирна новкъостал даьраш, мел тамаш йолаш хете а, цар керттера соперникаш — консерватораш ба. Из торе кулгалхой тактически терко ца хилар дала а, е цар духхьал йоккхача английски капитала тIаберза лаьрхIаьдале а, цхьабакъда, укх тIеххьарча хана консерватораша предложенеш ейнай, забастовка яра бокъо а дикка эшаеш йола, болхлошта духхьаларча законодательства бIарчча комплекс чакхъяккхара. Бакъдар аьлча, цунна раьзе хила йиш йолаш яц кхаьхьета Англи. Англичанаш эгIазкхуьл иштта торе лидераша деча къамаьлашка гучаьлехаш империски расистски ноташ хилар а.

ХIаьта а, котвоа еккхара кIезига вьттув бан консерваторий, хIана аьлча керттерча дакъе пун бахьан да чIоагIIа шийна тIехьа лаьтта дуккха бараш Вильсона ший политикаца шийна тIехьара дIататтар. ХIамаш зуаш болча хьабараша хетачох, 40 процентага кхаччалца болча харжархоша дакъалоацаргдац хоржамашка, цхьабакъда, царех дукхагIчар кхыча хьалашка лейбористашта тIехьа голосовани ергьар. ХIаьта консерваторий керттера вьттув сенах лаьтт аьлча, из лаьтт, лейбористий ма дарра аьлча мел лаьна а цар протIивникаша хьаллоавкаргдоацаш доли цхьаккха хIама хиржхошта тIадиэьа ца хиларах.

Английски телайоазово мукIарал ду кIиизара хоржамаш программай яхь а йоацаш, цкъза ийх хургхилара хоржамашта хьалха мел манифестацеш лелайой а кьайлайохьалургйоацаш йолча идеий мискало укх тайпара хIилла хьоаза яиза ца боалача кхоачбир лейбористаш: 90 эзар фунт хьахийлай цар шоай соперникашта карикатураш а кийчьяь, хоржамий кампани йолча хана торе кулгалхоех доахкача кхоачамбоацарех спекуляци яр дуккха. Къоесама логико лейбористий бIехе барзкъаш хила тохийтаргда консерваторашка а. ТIаккха отгарIба англичанаш бокъонца халача наькъа хьалхашка: цу шин эгIазалах кIаьдагIа — малагIа я.

А. КОЗАКОВ.
(ТАСС).

КЕРДА ВОКЪОНАШ

«Грозгаргаз» тресто шоай доалаьа цIеноаш лелаш бораша дIайоит 1970 шу хьадоладелча дена газах пайда эцарахи газови приборашта гIулахх дарахи мах боахаргбола керда порядок оттаеш хилар. Шера аьрхIа оттаба мах расчетах шерах хIара бетта боагI-боагIача тайпара дIайоахъ.

Треста болхлоша вIоалъеш йола моттиг ист, дIаоттаьб бетта газова оборудоване учет лолаш, цIеношца мел тIа бах хьеж. Уж эрригга дамоень абонентни книжка тIа дIаязьве. Цу денощка хьежа оттабу шера бала беза мах.

Шера оттабаь мах боагI-боагIача тайпара 12 бетта бекъ. Абонентни книжка тIа белгалбаьча беттагара дIадоалалу расчетни шу.

Абонентни книжкаш дIадениача пайда хьежи оттаьа литераш: «А», «Б», в. кх. дI.

Треста болхлоша шин абонентагIа ца лу контанаш. ДIахара контанаш абонентапо шоаш язду хьалхарча [illegible] хьежа. ДIахьа контанаш оалоча хана боагI-боагIаш йола литер а лицевой счета номер а йоазонна эргаш.

Дениа дукхагIа а кIезигагIа хинна моттигаш массаза нийсъяла, йоакъеш йола моттиг хуцавеча, хIаьта иштта газови приборашка ийбача а — цу хьакъехьа треста боллоех хабар техкизе дергдац, тIаккха цар дIачудениача документашка хьежа дIаха тIа боарбол мах боагI-боагIача тайпара хурцорба.

Газах боагIа мах шийтара тоабори хувцари — цхьаккха дика а могадеш дац.

Масала, дешашта дуттIоаа йеш а укх адресагIа: Комсомольски улица, № 95-20, хIара дена 12.00 сахьет лаьхлина (шоттти вIирапп денощкара дIайбяхач), телефон № 2-33-93.

ЛадувгIа, хьажа

РАДИО.
9 июнь.

6.30 — «Юрта Iуйре» (эрсий меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.25 — «Сердало» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачий програма. 8.22 — «Орфей» яхача квартета дIаьла гуржий илли. 8.45 — Марксизма - ленинизма вайререрча университета дешара шера итогаш» яха беседа (эрсий меттала). 9.00 — Москва. 18.00 — «Тайпа тайпаш» яха литературни передача (гIалгIай меттала). 18.20 — «Къона тIахье» (гIалгIай меттала). 18.35 — Халкъа кандидаташ» яха очерк (гIалгIай меттала). 18.50 — Къахьегамах дола нохч-гIалгIай иллеш. 17.15 — Дунен халкъашта юкъера коммунистически болам хIанзарча хена эггара боаххагI бола политически ийкба» яха беседа. (нохчий меттала). 17.30— Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.45— «Вай индустриальни мохк» (эрсий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.13 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ

18.05 — Берашта фильм. 18.25 Телевизиони уведомленеш (нохчий, эрсий меттала). 18.55 — Спортивни дневник. 19.05 — Iалама доттагIий клуб. 19.20 — Киножурнал. 19.30 — Дунен халкъашта юкъера обозрени. 19.50 — Шоана, бераш 20.00 — Халхарий Пачхьалкхен Къилбаседа - ХIирий ансамбла концерт. 20.50 — Телевизиони агитпункт. 21.05 — «Даше Iасинг» яха художественни фильм (2-гIа серий).

РАДИО.
10 июнь.

6.30 — «Юрта Iуйре» (нохчий меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.30 — «Ленинан некъ» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачий програма. 8.22 — Ипполитов-Иванов «Кавказски эскизаш». 8.45 —Парторганизацей секретараш опыта вIашагIабуаш» яха беседа (эрсий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — «Хоржама участке» яха репортаж (гIалгIай меттала). 16.15 «Болхлой вахар» яха радиогазета (гIалгIай меттала). 16.45 — Ашараш. 17.00 — Къонах (нохчий меттала). 17.30— Керда хоамаш (гIалгIай меттала. 17.45 — Ашараш 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.13 — Керда хоамаш эрсий меттала). 18.30 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ

12.00 — Школьни каникулий денощка. «Пахира берш» йиe художественни фильм. 13.35 — СССР-а Лакхерча Совета хоржамашка. 18.00 — Берашта, «Кхо 18.45 — Хоамаш. 18.50 — «Челекински бес». 18.30 — Телевизиони кердадараш. 18.45 — Хоамаш. 18.50 — Челекинский мехкдаьтта доагIа» яха документальни фильм. 19.05 — Сат, общество, закон. 19.30 Киножурнал. 19.45 — Вай конкурса итогаш. 19.55 — Шоана, бераш. 20.25 — Ас эггара хьалха кхаж тос. 20.35 — «Хаа». Информационни програма. 21.05 — «Со санна Iаьржа» яха телевизиони фильм. 22.05 — «Ималтара балета яха фильм-концерт.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора—3-44-00; редактора зам. — 3-30-11; бехктнахиша секретара — 3-34-30; партийно вахаран, культуран, промышленностен отделий — 3-42-30; Юрта бахамейи кхьнахбе отделий— 3-42-28.

«Грозненский рабочий» издательстви типографи. Революции проспект, 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-00; зам. редактора—3-30-11; ответственного секретаря — 3-34-30; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-28.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.